№ 162

ХУТИСА , 11 სექტემბერი

გაზეთის ფასი დამატებით: წელიწადში 10 მან., ექვს თვეში 5 მან. თვეში 1 მანათი.
რედაქციასთან მოლაპარაკება შეიძლება ყოველ დღე, ექვსიდან გარდა, დილის 11-დან 12 საათამდე.
დაბეჭდილი წერილები რედაქციის სახელზე უნდა გამოიგზავნოს; წერილ წერილებს რედაქციია არ იღებს, ვრცელი წერილები ინახება „ერთის თვის განმავლობაში.“
ფოსტ. ადრესი: Тиф., Ред. „Иверія“.

ივერია

ყოველ-დღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პატარა პირველ გვერდზე 12 კაპ., ბეჭდანაწერზე 10 კაპ. წლიური განცხადებანი—მირიგებით.
განცხადება რედაქციიდან და სახელგარეთიდან მიღება ლ. და ე. მეტლეს და ამბ. კანტორაში—მოსკოვსკი, პეტერბურგსა და ვარშავაში. ხელის მოწერა და დასაბეჭდი ადგილობრივი (ეკატერინის) განცხადება მიიღება რედაქციაში: ფრელინის ქუჩაზე, № 5.

№ 162

ХУТИСА , 11 СЕКТЯБРЯ

ცალკე ნომერი 3 კაპ.

ტელეფონი № 922.

საკომერციო კურსები

ქალებისა და ვაჟებისათვის

(Тифлисъ, Сололаки, Лермонтовская ул., № 9)

კურსების დანიშნულება ის არის, რომ სპეციალური განათლება შესძინოს მსურველნი, **როგორც ქალებს, ისე ვაჟებს,** და მომამზადოს ვარჯიშობის შემწეობით ინგენიშის დახელოვნებით მეოცნენი.

სწავლის ვადაგებინს შემდეგ მოწმობანი ეძლევიან. 1905—1906 სამოსწავლო წელს შემდეგი საგნები ეწერება სასწავლებელი: 1) **საკომერციო ეკონომია,** 2) **საკომერციო არითმეტიკა,** 3) **ბუღალტერია** (მარტივი, რაკეული და სამაგო), 4) **არითმეტიკა საინჟინრო ოთახი,** 5) **საკომერციო მიწერ-მოწერა,** 6) **სავაჭრო და სათამასუკო წესდებანი,** 7) მსწრაფულ-წერა და **წერა-გაკოლული და ზნოიანი** (исправленіе дурного почерка).

სწავლა დაიწყება 15 სექტემბრიდან. ახლად შემოსულნელთა მიღება დაიწყება 1 სექტემბრიდან, ყოველ დღე, დილის 10 საათიდან თორმეტამდე და საღამოს 4 საათიდან 8 საათამდე. **კურსების** სადგომები, სახლი ალექსანდრე ფრიდერშოვისა, № 9, სეკრეტეროს ქუჩის კუთხეში.

პროგრამები და წესები კურსებისა უსასყიდლოდ შეიძლება მიიღოს მსურველმა კურსების სადგომში და გაგეგზავნოს.

ვინც ქალაქს გარეშე სცხოვრობს, შეუძლიან წერილით მომართოს კურსების დამაარსებელს ს. ბ. მანუფილიანეს, ტფილისს.

უფასოდ ვასწავლიან მსურველთ საწერ მაშინაზე მუშაობას, კურსების სწავლა ყოველ (24—21)

ფრანგეულ და ინგლისურ ენების მასწავლებელი

ექიმს ვაკვეთილებს

ადრესი: „ივერიის“ რედაქციაში.

1 ენკენისთვიდან ქუთაისის სამეფონო ამბ.

„კოლხიდა“-ს კანცელარია ვიდაგებდა **ზაქარია ალექსანდროვილის** სახლიდან, ალექსანდროვის ქუჩაზე, ქალაქის ბაღის 3 ხლიბოდან. ამ-ვე დაარქა.

ჟურნალ-გაზეთების კანტორა

სადაც იყიდება ცალკე ნომრობით ყველი ქართული-რუსული ჟურნალ-გაზეთები და მიიღება ამითზე ხელის მოწერა. 3—2

პირველი ვერცხლის სამკეთლელი

ეფიმეს ნავასარდიანისა

(ეკეთაში, ეორნისეოვის ძველის პირდასპირ) ავადმყოფთ იღებენ ექიმები ყოველ დღე, ეკორა დღეების გარეშე.

დ ი ლ ო ბ ი თ:

3. ა. ნავასარდიანი. 11—12 საათ. ჩირეულიდან-ენგურიელ ენ კინო ავადმყოფობისა.

3. ვ. ნიკიტინი.—9 საათიდან 10 საათამდე—თვალის, შინაგანისა და ნერვიანის ავადმყოფობისა.

ბ. ალექსიანეფი. 11—12 საათამდე—კანისა და ვენერიოლოგ-ჩირეულიელ ავადმყოფობისა.

ზ. ი. ბაბანოვი—ყოველ 10—11 საათ.—ქალისადგა ბავშვთა ავადმყოფობანი.

ქ. ი. ბაბალეფიანეფ.—12—1 საათ.—ყელისა, ყურისა და ცხვირის სატკივრისა.

ა. ბ. კარაპეტიანეფ. 1—1½ საათ. შინაგან და ბავშვების ავადმყოფობისა.

ს ა ღ ა მ ო ბ ი თ:

3. ა. ნავასარდიანი. 7—7½ საათ.

ბ. ბაბანეფი—შინაგან ავადმ. 7—7½ საათ.

ა. ა. ალიბუნიანი.—ოფრანიეფის მიერ-ქიმიურ და ტერიოლოგიაზედ ბეჭდაულ ენ.

ინეკეფ-დაბოგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი—ათი მაუნი, ლაბორატორიეფ ეფანოდ; ფასი კინსილიეფისა და ოპერაციებისათვის — მირიგებეთ.

ფარმაკეფონ სამკეთლესა, ფოქტორინ **ბ. ა. ნავასარდიანი.**

Первая частная лѣчебница д-ра Навасардіана. Тифлисъ, противъ памяти Воронцову ენ.

ტფილისის ექიმები.

ბრალის ეკეთ

ი ვ ა ნ ი ა ბ. ა ბ ა ლ ო ვ ი ნ ი ვ ი ნ

ნიკოლოფოსის (№ 32) ეკ ბიდის ბ. (№ 21 ხეთზეში, ავმყოფ ენ. დასაწყისში, სახლი ლაზარეფ ენ.) ავ.ეფენ ფეფს ოფლის 9—3 ეკ საღამის 5—7. კეინ-ეკეფ-ბინ 10—1-ფფოს.

ვ ბ ლ ლ ი ეკ ენ ბ ნ. ტ ა ვ ე ფ ლ ე ბ ა ვ ი ლ ი ოფლის ავადმყოფეფს 9 საათიდან საღამის 5 საათ., ოფლის ეკეეს, № 31.

ალექსანდრეფ ბ ენ ბ ა ვ ი ლ ი, სარეფოს სარეფიანინაენ ოფლის საკოსტატეო ავადმყოფეფსა და საშარეფ-ეკსეფენე ინ-ენ-ბ ენ ენ ენ

თანამხმანი იქმნებიან რუსეთს ასეცხონ ფული მხოლოდ მაშინ, როდესაც ხალხის ფარმიადგენელნს მონაწილეობა აქვნებთ სახელმწიფო საქმეების მართვასა და გამეგობაში.

უცხოელმა ბანკირებმა გამოსცეს ეს, რასაც გრძნობს ყველა რუსეთში მცხოვრები ადამიანი, რომ მხოლოდ ხალხის ნდობით აღტაცულ ხალხის ნამდვილ წარმომადგენლებს შეეძლიანთ გამოიყენონ რუსეთი ის განსაცდელიდან, რომელშიც მან აიყვანეს ქალაქელის ფულის ოხუმად გამოცემა და სახელმწიფო ბანკის ტელნაფელი მმართველება ხალხის წარმომადგენლებს, ეინიადან ყოველივე ეალის გასწორებას სჭირია ნდობა და ეს ნდობა შინ და გარეთ ამბობდ მხოლოდ ხალხის ნამდვილ წარმომადგენლებს ექმნებიან ან ბიეროოკრატიას...

ი. ლ—ძე.

საპერპო სათათბიროშეგის შესახებ.

ᲐᲮᲚᲐ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲣᲚᲘ, რომ ეროვნის მატერიალურ მხარეს ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს ხალხის ხელმოსაფარ, ე. ი. ხალხისგანვის ამ ნაწილისთვის, რომელიც მიწის მუშობის, სასოფელი მეურნეობიანი ცხოვრების, ანუ ცხოვრების ბოდიერ ხალხის ბიერ მოსახელეობა შეადგენს; ნეფრნა ან ხანგრძლივ ინეფიანი ანუ ფეუნეფულის, რომელიც მაზნილ ქვეყნებ-ლებ, სოფლის ხალხს ეეეეიიან რაიმე დასრულებულ ბ ეხოვრების ეეიეეიანებ ბ ეეიეეიანებ ეეიეეიანებ ეეიეეიანებ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

წინააღმდეგაც განაცხადა პროტესტი, მაგრამ შიეფდგომლად უნდა დაეშვნოთ, რომ არეულობის დროს არა ხალხმა გამოიჩინა სიმეცეტი და სისასტიკე და არც მთავრობამ. არეულობამ მთელ ოო ერიას გასტანა და ამ ხნის განმავლობაში არც ერთხელ არ გაგიონქნია თოფი. არეულობა რომ დიდი იყო, ჩქიდან სპანს, რომ მარტო ტოკოოში ხალხმა გადაასწია 118 სპანილიანო ნაწილი და დაინგრია 27; სრულიად განადგურა ტრამვაი 200 ვაგონი, 8 ტკლეია, რამდენიმე სკოლა და ბევრი სხვა შენობა. მიუხედავად ამისა, არც პოლიციას და არც ხალხს ერთხელაც არ გიუსროთია თოფი; ჰოდი�ა მხოლოდ ხმლებით მოამეტებდა და ისიც მხოლოდ მაშინ, როცა გარშემო ხალხი შემოეტეოდა ხოლმე და ფახოცას უკაილოდ (ს. ო.).

რეფორმები რუსეთში

პოლონეთის პროგრესიული პარტია, მინსკის გუბერნიიდან შემდეგ **კანდიდატეს ასახელებს სახელმწიფო სათათბიროში:** ქალაქის საბჭოს ხმოსნეს ვ. ანეფეტოს, ვ. პაველკოვსკის, გუბერნიის თავად-აზნაურთა წინამძღოლს ა. სკირპეტესა და სამეურნეო სახოგადოების ვიცე-პრეზიდენტს ე. ეოინენკოვს.

პეტერბურგში ბმა დაიდა, ეთვის ეარშეიის ახალი გენერალ-გუბერნატორი გენ. სკალონი სამსახურს თავს აბეგბს. **პოლონეთში** საკერეოდ გუბერნატოროს მაგიერ **შემოიღებენ სანინეცსნიკოს.** სამეცნიკად ინიშნება გენ. ადბარინი შეიფდგირეი, რომელიც წარსულ ოშის დროს კორპუსის უფროსად იყო (რ. ვ.).

„ოეს"-ის კორესპონდენტს საერო განათლების მინისტრთან ეოლაპარაკეი საეიეფოსტტო რეფორმების შესახებ. მინისტრს უთქამს: „არ ეიეი, რატომ არ სკეერი პრესსის, რომ მთავრობას ეკეფლნენეფდეს უნდა უნიეერსიტეტებისთვის ავტონომიის მინიეეეა. სამინისტროს ამაში არავითარი ფარული აზრი არა აქეს და სამოალოოდ ეკეფლნეეფა— უმაღლეს სასწავლებლებს სრული ავტონომია მინიეეეს. პირადად მე წინააღმდეგი ვარ ფრთხილ წესებისა და ნახევარ ზომებისა. ახლანდელი რეფორმა მხოლოდ პირველი საეეეტაო სრულ ავტონომიისა, რომელიც უსაოლოდ ამთავრობამ უნდა დაეკანონოს. წესდების პროექტი უკვე შედგენილია. ეს პროექტი საკაა დიაბეკეფდა და უნიეერსიტეტების სამეკოსა და სამოსწავლო ოლქების უფროსებს გაეგზავნეფდით განსახილველად. შესწორეფდი პროექტი ეკერ განსაკეერეფდეთ კომისიის გადაეეეეეა, მერე — სახელმწიფო სათათბიროს. ამასთან ერთად სათათბიროში შეიტანს პროექტს საშეალო, ეკალ და პროფესიონალურ სასწავლებლების რეფორმისას. ყველა პროექტები ერთ წესით არის შედგენილი და იმეეეთ, რუსეთის ყველა სასწავლებლები, რეფორმების შემდეგ, ერთ სისტემის მმავეთი იქნეეეა. სამოსწავლო ოლქების უფროსებმა მხოლოდ თეფდეკენი უნდა აიდგნონ უმაღლეს სასწავლებლებ და მის საქმეებში არ ჩაერიენენ. შეუძლებელია მთავრობამ ესენ ხელი ეიიღო

მარამ ამგვარი ხელოვანი მწერალი ძიიღო ნაკლებად არის და ამიტომაც რეფილტრს. რომანენბმა ფასი დაკკარგეს.

რა გზას დაადგეს ფრანგული მოამბრობითი ლიტერატურა, ჯერ გადაჭრილი არ ითქმის, მაგრამ ის კი ეტეს გარეშეკ, რომ ბევრი მწერალი მიამაკის ნაშეფლ კორდეკ, რომელიც ადეგიწერს ხოლმე საერთო პროფესიის კაცთა ცხოვრებას (ბანკირებისას, ჯინჯინანის, მხატვრებისას და სხეა).

ალწერა ამ „საერთო ცხოვრ-ისა" ყოველთეის ეიიდ მასალას აძლევს მწერალს, ვინაიდან ეს ცხოვრება ეკერო ფაქტი ადეკი შესაწავლია და თვალსაჩინოდაეა ჩამოყალიბეფული.

კარგი იქმნება ქართველი მწერალეიკე დაეკვიანენ თავის ერის ცხოვრებას და მეტი მეკაეითობა მოიპოვონ ამ ცხოვრების შესწავლასა და ალწერილობას.

არტურ ლეფსტი.

ᲔᲠᲗᲘᲡ ᲡᲘᲛᲔᲠᲘᲡ ᲙᲐᲪᲐᲕᲘᲡᲘᲐᲜᲘ ᲓᲐ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲐᲡᲔᲑᲘᲡ ᲡᲘᲛᲔᲠᲘᲡ.

რუს მეცნიერებისათვის სიიდეშლაუბას ლერ შედგენს ის გარეშოგება, რომ დღეს კაეკანია ეკეფლეკ კრიზის განიეეენ. ოგრარეული მეიარაობა საკრიეეელში, მაპმადიანნი და სომეხნის შეტაკეები და ყოველივე ეუნეოოება ხალხის განათლების საქმეში, უმთავრესი გამოიმჩეეეია ამ მდგომარეობისა. ყველა ამის უმთავრესი მიზეზი კი კიეკანის მართვა-გამეეეთის სიეკაეეეია დამაღლული. ყველა ამის მიზეზი ის ბეკარული სიტყვაა, ის ბედ-ეკეეეფლნი შემცეკნენა, რომელიც რუსეთის მთელს მოწინავე პრესსამ გიიბერთადა და რომელსაც ეწოდება „უნდობლობა ადგილობრივ მეკარეთადმი". ამ „უნდობლობამ" გამოიწეია ხელოვანური შეეერნოები ნეენის ქეეეენის გოანებრიფის და ეკონომიურის წარმატებისა. ამ „უნდობლობისაგან" პრალია, რომ მეგრილებსა და იმერელებს ნეეის არ აძლევენენ დასახლებულიყენენ შეეის ზღვის პირად.

მიწის სიმეკიე ქუთაისის გუბერნიაში მოდადებული ფაქტია, იმდენად მოდადებელი, რომ ერთი ფესიიანენა სახნავი მიწა აკ ორიათის მანათად ფასობს.

უმეტეს-წილად შეწუხებულმა და დეენილმა გლეხობამ სთხოვა კიეკანის მთავრობას იმავე პირობით დადებოთ თავისუეკანი მიწები ნოეკოოსლისა და სოხუმის ოლქებში და პირობა-

---

ეეეეე

პატეკის ცემა, დიდი სახელი ჰქონდა დამშახურებული. მინი სოტყა ბეგეფი იყო და ახრი ყველასგან მოწონებული, მამული შეილობად აღარებული. მე რომ ის ნალაპარაკევი მინახავს—ღმერთო შეგიცოდ—შერი აღმქონია გელში და მისი მეთოდოლა, მისი მეოცეულობა მინატრია. მერე რა ლამაზი, რა გული ფარმატეკი იყო მისი სიტყვები, მისი ჭკეფრი ხმა, მისი მშვენერი ბალერეოანი თვალები, მისი ალერთოლენტეული სახე!.. ტყეულად კი უყვარდა და კი მოსწონდა ყველანაი.. კარგი სამსახეოკი ჰქონდა. ამ ორი წლის წინად, დაიპრეს „პოლიტიკური დანაშაულისთვის". ყველას გული დაწყვალა. მე კი ვფიქრობდი ეფორო კამოიწყება მეთქი...

ღღეს კი... ბოკეოლის ტანისამოსში ენახე გამოწყობილი.

შემეშინდა, ჩემს თვალებს არ ვუჯერებდი.

—რას გაგეკვირდა—დამაწყრა ამ ორ თვისს შვენერის ბოხის ხმით მითხრა—მარტოოდენ ლაპარაკი სისულელეა, ახლა-კი საქმესაც გავაკეთებო.

იქნება მართალია ამბობდეს. მაგალ!—სომეხსა არ ეყოს!..

—

ერთ პოეტსაც ვიცნობ. კარგი ხანია ლექსების წერას თავი დანებებია, მაგრამ თავის ფრიზე ვერ ე ტყუვილა ეა ვერც მართალ მოსკრა ლაპაზად ვერაფერ გამოთქვამდა. სწორედ გენიალი იყო, მაგრამ ღღეს ეხეკე მოხდეფი... ეარიკეფა თითქო, ბირი გამაშქერეთო, მარტოოდენ ლაპარაკში, ეუეი სიშშილი გამიბრძოო. ამბობს ღღეს იგი და ხავნის ფურნეოვან სიგარას ამოოეეს...

—

— ფრანდფიეტს ან ფრანკფორტი დაიეეკერმა!—შემოშტა ერთხელ ერთმა ჩემმა ამხანაგ-თაგანმა—ნუ ბარ კერპი მეოცნეგა. ყველაფერი ანგარიშეა დამოკიდებული ფა, ვიდრე ცხოვრებას ანგარიშს არ გაიწევრეს, ხულის სიშშიდეს ვერ მოიპოვებენ.

—ცხოერებასთან ანგარიშის გასწორებას თავეს-ეშეკელს ეძახიან მეთქი!—გაოეგზედეფდ ეუპასუხე მე.

— დამეკიბნეს იგივე საკვალიოა, კაეი, ან ეუნდა იყოს, ან არა, ან უნდა დამიბარეთ ფიეეხოოოოს, ან მოისპოს, თავი შეეწოროს გაადამიანებს... მარტოოდენ ლაპარაკი თავლეფპაკოოაა! ამ სიტყვებით ლეკოოფენი აიღო, ჯიბეში ჩიდო და გარეფ გამოვარდა.

საზარეული სანახავი იყო ამბროს იგი!

ენახოთ რას იზამს? ნუ თუ მისი სიტყვებიც მარტოოდენ ლაპარაკიან?

ია ეკალაძე.

ᲐᲥᲐᲪ ᲙᲐᲛᲐᲒᲐᲜᲘᲗ...

—

ᲒᲠᲩᲔᲚᲘᲐᲜᲘ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲙᲐᲠᲗᲚᲘᲡ „ᲚᲘᲡ ᲯᲘᲠᲘ" ᲛᲝᲐᲒᲔᲜᲘᲠᲔᲚᲘ, ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲨᲘ ᲣᲜᲓᲐ ᲒᲐᲛᲝᲯᲔᲠᲓᲐ „ᲠᲣᲡᲘᲡ ᲠᲔᲚᲘᲯᲘᲝᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ". ᲘᲡ ᲙᲐᲠᲒᲘ ᲞᲘᲠᲘᲡ ᲛᲘᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲘᲡ—ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲛᲐᲪᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲛᲐᲪᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲒᲘᲡᲐᲗᲕ